

Davor Hrvoj

MILES DAVIS

SKRIVENA
GLAZBENA
OSTAVŠTINA
VELIKANA JAZZA

Iako je diskografska industrija na koljenima, kako ju vole proglašavati oni koji prate kretanja u tom segmentu glazbene djelatnosti, sve se izdavačke kuće trse da uz aktualna izdanja pronalaze i objavljuju do sad neobjavljene ili piratske snimke glazbenih velikana. Bez obzira je li njihov poriv komercijalne ili umjetničke naravi, radi se uglavnom o uspješnim pothvatima, posebice ako se zadovolje oba kriterija kao što je slučaj s dvije nedavno objavljene kutije koje donose koncertne snimke legendarnih kvinteta trubača Milesa Davisa iz 1967. i 1969. godine.

Live in Europe 1967, The Bootleg Series Vol. 1

Live in Europe 1969, The Bootleg Series Vol. 2

Iako tonski zapis nije tako dobar kao na redovnim izdanjima iz toga doba, suvremenom je tehnologijom doveden u prihvatljive okvire tako da će zadovoljiti zahtjeve onih koji uz vrhunsku glazbu traže i dobar zvuk. Barem je postignut dobar kompromis.

Prvi, "Live in Europe 1967, The Bootleg Series Vol. 1", donosi snimke što ih je Davis ostvario s tenor saksofonistom Wayneom Shorterom, pijanistom Herbiejem Hancockom, kontrabasistom Ronom Carterom i bubnjarom Tonyjem Williamsom. Taj su sastav kritičari proglasili drugim slavim Milesovim kvintetom, referirajući se na prvi koji je djelovao sredinom pedesetih, a u kojem su svirali tenor saksofonist John Coltrane, pijanist Red Garland, kontrabasist Paul Chambers i bubnjar Philly Joe

Jones, i koji je u vrlo kratkom razdoblju snimio niz cijenjenih albuma. Ništa manje važan nije bio ni Davisov sekstet u kojem su krajem šezdesetih svirali Coltrane i Chambers, te alt saksofonist Julian Cannonball Adderley, pijanist Bill Evans i bubnjar Jimmy Cobb, s kojim je snimio kulturni album "Kind of Blue".

Davis je s kvintetom iz šezdesetih snimio pet ploča koje su do današnjih dana ostale povijesnim ostvarenjima jazz diskografije, ali i utjecajnim glazbenim predloškom na kojem se napajaju naraštaji novih *jazzista*: "E.S.P.", "Miles Smiles", "Sorcerer", "Nefertiti" i "Miles in the Sky". Kasnije su na nekim izdanjima objavljene još neke snimke s tom postavom, ali ne na cjelokupnom albumu. No, iako je tijekom karijere objavio niz sjajnih live albuma, s tim sastavom nije realizirao niti jedan. Tek je 1995. godine objavljeno semerostruko izdanje "The Complete Live at the Plugged Nickel 1965" sa snimkama ostvarenim krajem te godine u tom čikaškom klubu. Upravo je zato ova kutija s tri CD-a i jednim DVD-om važno izdanje koje donosi uvid u koncertni istup Kvinteta. Naime, u nastupima pred publikom njihove su se izvedbe mijenjale, kao improvizatori svi su članovi sastava imali veću slobodu što se očituje i u minutaži, a kao sastav očituju iznimno zajedništvo i prožimanje, te sjajne interkcije.

Važan je i uvid u koncertni repertoar sastava koji je sadržavao najupečatljivije skladbe sa spomenutih studijskih albuma, posebice Davisovu "Agitation" i Shorterove: "Masqualero" i "Footprints", ali i neke iz

ranijih razdoblja Davisove karijere poput Monkove "Round Midnight", Davisove "No Blues" i Carpenterove "Walkin'", kao i ostale *jazz* standarde.

Na ovo su izdanje uvrštene snimke s koncerata što ih je Davisov kvintet ostvario u raznim eurppskim gradovima u drugoj polovici 1967. godine: Antwerpenu, Kopenhagenu, Parizu i Karlsruheu (DVD).

Drugo izdanje, pod nazivom "Live in Europe 1969, The Bootleg Series Vol. 2", donosi snimke s koncerata što ih je Davis sa svojim tada novim kvintetom održao tijekom 1969. godine, također u europskim gradovima: Juan-Les-Pinsu, Štokholmu i Berlinu (DVD). I u ovom slučaju radi se o izdanju koje donosi tri CD-a i jedan DVD. Jedni član iz prethodnog kvinteta je Wayne Shorter koji je na ovim koncertima uz tenor svirao i sopran saksofon, a ostali su Chick Corea koji je uz akustični svirao i električni glasovir, te kontrabasist Dave Holland i bubnjar Jack DeJohnette. Iako su svi od tih glazbenika u to doba sudjelovali u snimanjima Davisovih albuma, niti jedan nije snimljen upravo s tom postavom kao kvintetom.

Dok su za studijske albume snimali nove skladbe, na koncertima su, uz tada aktualne poput Zawinulove "Directions", "Davisovih "Miles Runs the Voodoo Down" i "Bitches Brew", te Shorterove "Sanctuary", još uvijek svirali djela iz prethodnog razdoblja, primjerice Shorterove "Footprints", "Nefertiti" i "Masqualero", te one koje su godinama bile na repertoaru Davisovih sastava: "Round Midnight", "No Blues" i "Milestones", kao i druge *jazz* standarde.

Zanimljivo je da su izvedbe objavljene na ovim izdanjima bliže *free jazzu* nego *jazz rocku* koji je Miles Davis u to doba razvijao i početkom te godine snimio za album "In a Silent Way", te krajem iste te godine i za album "Bitches Brew". Primjerice, DeJohnetteovo je sviranje na tragu izvedbi što ih je do tada ostvarivao s Charlesom Lloydom, a Coreaino je blisko onom s albuma "Is" koji je snimio nekoliko mjeseci prije i na kojem, uz ostale, sviraju Holland i DeJohnette. Davis i Shorter su prihvatili izazov i primjereno se uklopili u takav pristup. I u ovim izvedbama Miles Davis glazbenicima iz sastava ostavlja puno prostora da, ponekad i bez njega, razvijaju zamisli, da ostvare spontanost. Za razliku od njegovih dotadašnjih ostvarenja, ova glazba odiše velikim intenzitetom, uz znatno više brzih tempa. Očito je koliko su ti, tada mladi glazbenici koje je odabrao za ovaj svoj sastav, utjecali na njegovo stvaralaštvo u tom razdoblju.

Posebice su važna DVD izdanja, jer iz tog doba nema puno video zapisa koji bi svjedočili o nastupima legendarnih *jazz* glazbenika, kroz koje bi upoznali i njihove druge (neglazbene) karakteristike. Dovoljno je usporediti ova dva DVD-a da steknemo uvid u razvoj što ga je Miles Davis ostvario na glazbenom polju, ali i velike promjene u *imageu* glazbenika, posebice odijevanju i frizurama... Naime, on je s posebnom znatiželjom pratio modne trendove, prilagođavao im se, ali uvijek u skladu sa svojom osobnošću, zbog čega je postao ikonom i izvan svijeta *jazz* glazbe.